

**BALIQCILIK SOHASIDA SARIMSOQPIYOZNING BOKIMYOVIY
AHAMIYATI**

*Mamatkulova O‘g‘ilxon Odilovna
Andijon qishloq ho`jaligi va agrotehnologiyalar instituti*

Аннотасија: *Мақолада қишлоқ хо`jaligida балиқчилик соҳасини ривожлантиришда ва антибиотикларга бой го`sh маҳсулдорлиги оlish ва наsl қолдирилиши ,табиий оziқ-ovqat маҳсулотларини оlish шунингдек балиқларни турли касалликлардан yani иккиламчи инфекtsiyалардан халос qilishda sarimsoqpiyoz asosida olingan маҳсулотларни foydaliligi haqida ma`lumotlar берilган.*

Аннотасија: *В статье представлена информация о полезности продуктов на основе чеснока в развитии рыбохозяйственного сектора сельского хозяйства и производства богатого антибиотиками мяса и воспроизводства, производства натуральных пищевых продуктов, а также защиты рыб от различных заболеваний и вторичных инфекций.*

Annotation: *The article provides information on the usefulness of garlic-based products in the development of the fishery sector of agriculture and the production of meat rich in antibiotics and reproduction, the production of natural foods, as well as the protection of fish from various diseases and secondary infections.*

Калит со`zлар: *Allisin, mikrob, bakteriya, vitamin , mineral, baliq emi, go`sht маҳсулотлари.*

Ключевые слова: *Аллицин, микроб, бактерии, витамин, минерал, рыбный корм, мясные продукты.*

Keywords: *Allicin, microbe, bacteria, vitamin, mineral, fish food, meat products.*

Insonlarning sintetik kimyoviy moddalardan foydalanishda kelib chiqadigan nojoya ta'sir natijasida yuzaga keladigan salbiy oqibatlari to'g'risida bilim va tajribalarini oshishi organik va sintetik kimyoviy moddalarsiz tabiiy oziq-ovqat mahsulotlari kabi "yashil dorilar" ni izlashga olib kelmoqda. Tabiiy o'simliklardan foydalanishning qayta tiklanishi dorivor o'simliklardan foydalanishni farmakologik tadqiqotlarda birinchi o'ringa olib chiqdi va ko'plab yangi dorilar kashf qilinmoqda. [1]

Shu nuqtai nazardan, sarimsoq (*Allium sativum*) tabiiy antibiotik sifatida ma'lum bo'lgan eng qadimgi dorivor o'simlik bo'lib, mikroblarga qarshi, antioksidant, saratonga qarshi va antihipertenziv xususiyatlari tufayli odamlar va hayvonlarning ko'plab kasalliklarini davolashda samarali ekanligini ko'rsatdi. Sarimsoqda 32 ta faol tiosulfinatlar mavjud bo'lib, ular patogenlardan keng himoya qiladi. Buning sababi, sarimsoqning asosiy faol birikmasi bo'lgan allitsin sarimsoqni maydalash jarayonida alliin va alliinaza fermenti uchrashganda hosil bo'ladi .

Allitsin uchuvchan bo'lib, 37 ° C da 0,1 soniyada faolligini yo'qotishi mumkin. Allitsinning hayvonning ichak traktida faollashishini ta'minlash uchun Excential Alliin Plus ishlab chiqilgan. Ushbu ozuqa eritmasi yuqori sifatli doljin va sarimsoqning tabiiy aralashmasi bo'lib, unda alliinining kashshofligi noyob qayta ishlash texnologiyasi tufayli barqaror shaklda mavjud.

Sarimsoq va dolchin parazitlarga qarshi, bakteriyaga qarshi va immunitetni rag'batlantiruvchi ta'siri tufayli quruqlikdagi hayvonlar va turli xil baliq va qisqichbaqalar turlarining sog'lig'iga foydali ta'sir ko'rsatdi.

Dolchinning asosiy bioaktiv birikmasi, sinnamaldegid, yallig'lanishga qarshi ta'sir ko'rsatadi, bu to'qimalarning yo'q qilinishini sekinlashtiradi va ishlashni qo'llab-quvvatlaydi. Sinnamaldegid patogen gramm-musbat bakteriyalar, gramm-manfiy bakteriyalar, xamirturushlar va mog'orlarga qarshi kuchli javob beradi.

Sarimsoq va dolchin kabi tabiiy fitogen mahsulotlar baliqlarni fiziologik funksiyalari va ichak mikrobiotasini modulyatsiyalashi mumkin.

Sarimsoq ekstrakti baliqni ikkilamchi infeksiyalardan xalos qiladi, parazitlar tomonidan chiqariladigan patogen moddalarni zararsizlantiradi va biokimyoviy jarayonlariga to'sqinlik qiladi.. U eng samarali davolash usulini sarimsoqni ratsionga qo'shish deb hisoblaydi (lekin dozalar etibor bergan holda). Suvga sarimsoq qo'shilsa, faol moddalar suyultiriladi va akvarium suvidagi moddalar bilan reaksiyaga kirishadi va shu bilan neytrallanadi. Sarimsoqning yog'li ekstraktlari cheklangan samaraga ega, chunki ular suv yuzasida suzadi.[2]

Sarimsoq eliksiri immunitet tizimini ko'tarib, tizimingizdagi baliqlarning ajoyib salomatligi va farovonligini saqlaydi.Sarimsoq eliksiri parazitlarning tarqalishini oldini oladi.Sarimsoq Elixir bakteriyaga qarshi va qo'ziqorinlarga qarshi vosita sifatida ishlaydi chuchuk suv uchun xavfsizdir!

Sarimsoqdan (*Allium sativum*) dorivor foydalanish baliq sog'lig'ini yaxshilaydi va akvakulturada immunostimulyator sifatida ishlaydi.

Suv etishmovchiligi bor mamlakatlarda, shu jumladan Nepalda iqtisodiy jihatdan ko'plab odamlar uchun tirikchilik manbai hisoblanadi. So'nggi yillarda suv xo'jaligi korxonalarining faollashishi va jadal rivojlanishi natijasida yuqumli kasalliklarning paydo bo'lishi katta iqtisodiy yo'qotishlarga olib keldi.

... Yuqorida aytib o'tilganidek, sarimsoq baliqning akvakultura kasalliklariga chidamliligini oshiradigan turli biologik xususiyatlarni ta'minlovchi bioaktiv birikmalarga ega Baliq akvakulturasida sarimsoq antibakterial, parazitlarga qarshi, antioksidant, immunostimulyator va o'sishni rag'batlantiruvchi ta'sir ko'rsatadi.

EKO SARIMSOQ +™ Nozik baliqlar uchun. Baliq uchun oziq-ovqat qo'shimchasi

- Multivitaminlar va minerallar bilan boyitilgan.

Yangi va nozik baliqlarni o'rnini bosuvchi baliq ovqatlarini iste'mol qilishga undaydi.

Sarimsoq inson ovqatlarida bo'lgani kabi; ECO GARLIC +™ lazzat kuchaytiruvchi vazifasini bajaradi va akvariumdagi nozik baliqlarni o'rnini bosuvchi oziq-ovqatlarni, jumladan, oziq-ovqat bo'laklarini qabul qilishga jalb

qiladi. Baliqchilikda kimyoviy ifloslantiruvchi moddalarsiz ekologik toza dehqonchilik usullari va oziq-ovqat mahsulotlariga talabning o'sishi davom etar ekan, sanoat samaradorligini oshirish uchun baliq va qisqichbaqalar salomatligini yaxshilashga e'tibor qaratdi.

Yangi ozuqa qo'shimchalarini ishlab chiqishga e'tibor tobora ko'proq baliqchilikda da, shu jumladan fitogenikada qo'llaniladi. Fitogen ozuqa qo'shimchalari o'simlikdan olingan mahsulotlar bo'lib, ko'pincha ozuqaning mazaliligini oshirish va baliq va qisqichbaqalarning immunitet holatini, ichak sog'lig'ini va antioksidant reaksiyalarini qo'llab-quvvatlash orqali o'sish ko'rsatkichlarini yaxshilash uchun dietaga qo'shiladi. [3,4]

Xulosa

Qishloq ho'jaligida baliqchilik sohasini rivojlantirish orqali insoniyat oldida turgan go'shtga va go'sh mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojlarni qondirish uchun samarali echimlardan foydalanishni talab qiladi. Sarimsoqpiyoz asosida olingan tabiiy fitogen mahsulotlar baliqlarning fiziologik funksiyalari va ichak mikrobiotasini modulyatsiya qiladi, natijada bu ekologik toza kimyoviy moddalar baliqlarda uchraydigan turli kasalliklarni oldini olishda va antibiotiklarga boy gosh mahsuldorligi yuqori va ozgacha ta'mga ega bo'lishi va nasl qoldirilishiga sabab bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ankri S., Mirelman D. Antimicrobial properties of allisin from garlic. *Microbes and Infection*, 1999, 2, 125-129 p.
2. Horge Cortes-Jorge Jr, Garlic versus "Marine Ich": Diallyl thiosulfinate activity against *Cryptocaryon irritans* infestations of marine fish. www.reefs.org, 2000.
3. I.R. Asqarov .X. Isaqov .O`O. Mamatqulova .Sarimsoqpiyozdan oziq-ovqat qo'shilmalari tayyorlash va ularni kimyoviy tarkibiga ko'ra sinflash . Namangan davlat universiteti .Ilmiy axborotnomasi 2021 YIL 6- son 56-61 b
4. G.O. Nabiyeva. Tematik control of students knowledge as an effective process of teaching chemistry. *Экономика социум, Институт управления*

исключительно –экономического развития,Россия .г.Саратов.Март 2021г
№3(82)